

lovstrosfab, hvorledes man stillede sig til denne Paragraf". Den Modtagelse, Berg Aaret efter, 1881, gav Regeringsforslaget, viser jo ogsaa tydelig nok, at Sagen maatte dele Stæbne med alle andre, og hvad saa Regeringen havde foreslaaet, vilde det have mødt Modstand. Man modsatte sig altsaa Regeringsforslaget om Delingen; men samtidig var det i Virkeligheden saa langt fra at alle fra den Side principielt modsatte sig Delingstanken, at tværtimod, medens der Aaret før kun havde været to af Udvalget (B. Hørup og P. Pedersen), der foreslog som midlertidig Foranstaltning en Deling af 5te Kreds, var der nu 4 eller rettere 5, der samlede sig om dette Forslag, der principielt gik i samme Retning som Højremindretallets. I 1886 kommer det vel tilsyneladende til at se helt anderledes ud, idet et stort Flertal sluttede sig til et Forslag om 136 Medlemmer, beregnet efter den Folkemængde, man antog der vilde være i 1890; men Forhandlingerne i Tinget vise, at der ogsaa blev stemt for det af Mænd, som langt fra ønskede det, hvis der kunde findes nogen anden Udvej, og saa vel Flertallets som Mindretallets Betænkninger gøre det klart, at de politiske Forhold virkede forstyrrende paa Samarbejdet i Udvalget og Sagens hele Gang. I Samlingerne 1890—91 og 91—92 forholdt de sig vistnok endnu paa lignende Maade, om end nogle i mindre Grad; i ethvert Tilfælde var det tydeligt, at man endnu var for nær ved den Tid, da Storpolitikken havde behersket alt. Man behøver vist i den Henseende kun at vise hen til Bergs Udtalelser om en Grundlovsforandring og det, som Falkensjerne uimodsiget udtalte om, at der i Virkeligheden ingen Stemning var for den store Forøgelse og intet Haab om at det, som man vedtog, nogeninde vilde blive Lov. Det forekommer os da ogsaa, at hvis virkelig hele Flertallet havde været besjælet af det levende Ønske om at komme til Overenskomst og arbejdet med Haab derom, saa vilde man næppe have forlangt, at Regeringen

skulde give efter paa alle de gamle Stridspunkter, nu da de dog havde rettet sig efter det af Flertallet fremsatte Ønske i Hovedsagen, og man vilde i det Hele næppe have taget i den Grad haardt paa et Lovforslag, der foruden at være fuldtud grundlovmæssigt, tillige, hvad der udtryffeligt blev udtalt af Berg, besad den for et saadant Lovforslag ganske særlig vigtige Egenstab at være aldeles upartisk.

Det kan gerne være, at det i al Almindelighed set er det heldigste ikke at holde sig altsor ubetinget til Amtsgrensene; men anderledes stiller det sig derimod under vanskelige politiske Forhold og hvor desuden mange Medlemmer fra begge Sider i deres Hjertes ere imod det, som de, tvungne af Grundlovens Bud, nødes til at arbejde for; thi under saadanne Omstændigheder er det dog vistnok uomtvisteligt lettere, om vi saa maa sige, at tvinges til at blive enige, naar der tages et Amt ad Gangen, end naar man har en hel Landsdel at tumle med. Det kan ganske vist paa den Maade ikke naas, at alle Kredse blive lige store; men det kunne de jo heller ikke i alle Tilfælde, fordi man tager Amtsgrensene bort, og hvad gør det ogsaa, at de ikke ere det, naar tilmed Grundloven udtryffeligt giver et vist Spillerum paa dette Punkt, og Forstellen i intet Tilfælde var saa stor, som det paa mange Steder var Tilfældet med Ordningen i 1849? Det blev, som den historiske Oversigt viser det i lang Tid gjort gældende af Folketingets Flertal, at naar blot Folkemængden i det hele ikke var større, end at de nogenlunde i Gennemsnit passede med et Medlem for 16.000 Mennesker, saa var § 32 opfyldt, selv om der var stor Forstel paa de enkelte Kredses Størrelse, og vi skulle nu gerne indrømme, at i rent formel Henseende udtaler § 32 intet om Kredsenes Egestorhed, og at der ogsaa i reel Henseende stete nogen Forandring, da man forandrede Udstiftets Udtryk om „Distrikter paa omtrent 12,000“ til den nuværende Paragraf. Men vi skønne dog ikke rettere, end at der tidt er blevet lagt